

AUTIZMUS SPEKTRUM PEDAGÓGIÁJA SZAKIRÁNYON

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
NBAS-829 NBAS-830	Terepgyakorlat I. Zárótanítás I.	Nappali	8.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
150 óra	14 kredit 1 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
LBAS-829 LBAS-830	Terepgyakorlat I. Zárótanítás I.	Levelező	8.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
45 óra	14 kredit 1 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
LBAS-829 LBAS-839 LBAS-830 LBAS-840	Terepgyakorlat I. Terepgyakorlat II. Zárótanítás I. Zárótanítás II.	Levelező (kreditbeszámítás)	8.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
2x45 óra	14 kredit 1 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Az útmutató az ELTE BGGYK BA képzésében résztvevő, autizmus spektrum pedagógiája szakirányon tanuló nappali és levelező tagozatos gyógypedagógus **hallgatóknak**, valamint a gyakorlatban résztvevő **gyakorlatvezető tanároknak** készült.

A szakirány hallgatói a 8. félévben hosszabb, összefüggő terepgyakorlaton vesznek részt. A terepgyakorlat célja, hogy hosszabb időtartamot töltsenek a hallgatók olyan intézményekben, amelyekhez hasonlóakban a későbbiek során elhelyezkedhetnek, így alkalmuk nyílik a napi működésébe mélyebben is bepillantani, hiszen a rövidebb szakpedagógiai gyakorlatok során erre nem mindig van lehetőség.

A **terepgyakorlat** a nappali tagozaton **150 óra**, a levelező tagozaton pedig **45 óra** (egyszakos levelezős hallgatók esetében 2x45 óra két különböző helyszínen).

A nappali tagozaton a **hallgatók beosztását**, a szakiránypárjukkal való egyeztetést követően a Szakirány oktatói állítják össze, a levelező tagozaton a hallgatók egyeztetik a gyakorlatvezetővel, ehhez az elérhetőségeket az oktatók biztosítják.

A hallgató a gyakorlat során munkájáról **portfóliót** készít, amely tartalmazza a zárótanítás jegyzőkönyvét és tervezetét is. A portfóliót a Moodle felületre való feltöltést megelőzően, a leadási határidő előtt **egy héttel** a gyakorlatvezető tanárnak bemutatja. A portfóliót a hallgató a szakirány erre kijelölt oktatójának a Moodle felületen, elektronikusan adja le. A terepgyakorlat teljesítéséhez a hallgatóknak egy kötelező **blokkszemináriumon** is részt kell venni.

A **zárótanítás** időpontját a hallgató és a gyakorlatvezető a gyakorlat megkezdésekor tűzik ki, ennek időpontjáról az egyetem felelős oktatóját tájékoztatják.

A terepgyakorlat tartalma helyszínek szerint

KÖZOKTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS HELYSZÍN

kreditérték	Tevékenység	Óraszám nappali (levelező) tagozaton	Választható helyszín
4 kredit	<ul style="list-style-type: none"> hospitálás órai és egyéb iskolai tevékenységeken tájékozódás az intézményi dokumentumok körében intézményi adminisztráció megismerése szemináriumon való részvétel 	50 óra (15 óra)	szakszolgálati feladatokat ellátó intézmény
10 kredit	a tanult pedagógiai eljárások alkalmazása <ul style="list-style-type: none"> felmérés egyéni és csoportos foglalkozások tervezése, vezetése taneszköz készítés értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (gyakorlatvezetővel) egyéb iskolai folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, szülői értekezlet, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, stb.) iskolákban tanórán kívüli tevékenységekben való aktív részvétel (szabadidős események, rendezvények, foglalkozások; intézménytől függően bekapcsolódás kollégiumi, gyermekotthoni foglalkozásokba, stb.) 	100 óra (30 óra)	integrált és specializált bölcsődei, óvodai csoport alsó tagozat felső tagozat speciális szakiskola autizmussal élő gyermekeket, felnőtteket ellátó intézmény egyéb fejlesztő intézmények
1 kredit	ZÁRÓTANÍTÁS		

A terepgyakorlat célja

- tapasztalat bővítés a foglalkozások megfigyelésében, elemzésében
- a már megszerzett elméleti autizmus-specifikus gyógypedagógiai, pszichológiai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása, továbbfejlesztése, bővítése
- kiemelten a figyelemmegosztás, az önreflektáló, önértékelő, elemző képesség tudatos fejlesztése
- az adminisztrációs dokumentumok megismerése
- a gyógypedagógia iránti elkötelezettség, elhivatottság kialakítása, a szakmai kompetencia fejlesztése
- a tanítási folyamat megtervezéséhez, irányításához, elemzéséhez, értékeléséhez szükséges pszichikus funkciók, készségek és képességek tudatos és tervszerű felmérése
- a 3-18 éves életkorú autizmussal élő tanulónépeség, valamint a felnőtt autizmussal élő emberek (gyógy)pedagógiai és pszichológiai sajátosságainak megismerése, felmérési, fejlesztési, tanítási eljárások megfigyelése, megismerése, gyakorlása
- a felmérés során az aktuális pedagógiai szituációhoz, az egyéni sajátosságokhoz való rugalmas igazodás fokozatos elsajátítása, gyakorlása
- a felmérés és tervezés rendszerének, ismereteinek, eszközeinek, eljárásainak tervezett alkalmazása, gyakorlása
- a differenciálás elméleti ismereteinek gyakorlatban való alkalmazása, gyakorlása

A terepgyakorlat tartalma

- hospitálás és konzultáció a mentortanárral; felkészülés a tervezésre a gyakorlólhelyen és azon kívül
- az intézményben alkalmazott pedagógiai eszközök megismerése, használata
- oktatást/fejlesztést segítő technikai eszközök, és az azokhoz kapcsolódó knowhow, módszertani szempontok megismerése
- az intézmény helyi szintű dokumentumainak alapos megismerése
- az adminisztráció eszközeinek megismerése
- problémás viselkedés jegyzőkönyvezése a didaktikai szempontok alapján
- egyéni, vagy csoportos foglalkozás tervezése, fejlesztő feladatok készítése a hallgatói munkához a mentortanár támogató és szükséges mértékű segítségével, útmutatásával, a tervezett foglalkozások, részfoglalkozások vezetése
- a feladat tervezése és kivitelezése során szükség szerinti konzultáció a mentortanárral

Követelmények a terepgyakorlat során

A hallgató

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni, azokra építeni
- ismeri és megfelelően alkalmazza tevékenysége során az iskolai működés tartalmi szabályozó dokumentumait
- felismeri az adott népeség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és törekszik azoknak megfelelően tervezni, kialakítani oktató-nevelő tevékenységét
- törekszik bővíteni a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó módszertani ismereteit
- képes a differenciálás elveinek, szempontjainak, szintjeinek, formáinak adott tanítási folyamatban szükséges mértékű tervezésére, alkalmazására
- képes a gyermekek, felnőttek egyéni sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő feladat tervezésére, kivitelezésére, értékelésére
- tudatosan törekszik a tanításhoz, fejlesztő tevékenységhez szükséges saját pszichikus funkcióit, képességeit fejleszteni
- törekszik hiányosságai csökkentésére, erősségei kiaknázására
- igyekszik elemző-értékelő tevékenységét megfelelően alkalmazni

- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására

A gyakorlatvezető feladatai

- segíti a hallgatót az intézmény helyi szintű dokumentumainak megismerésében
- ismerteti, bemutatja a pedagógiai tevékenysége során alkalmazott eszközöket, eljárásokat
- iskolai szinten lehetőséget biztosít a gyermekcsoport tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinek megfigyelésére
- szükség szerint segítséget ad (gyógy)pedagógiai szakmai szempontok szerint hospitálási jegyzetek, naplók elkészítéséhez, illetve erre lehetőséget biztosít
- segíti a hallgató önálló óravezetéséhez szükséges pszichikus funkcióinak, képességeinek fejlesztését
- segíti a hallgatót a tanításhoz szükséges tudástartalmak hiányosságainak felismerésében
- folyamatos visszacsatolást biztosít a hallgató oktatási-nevelési tevékenységével kapcsolatban
- segítő szempontú kritikus értékelésével segíti a hallgató fejlődését
- minden, a hallgató által tervezett és vezetett oktatási-nevelési tevékenységhez kapcsolódóan értékelő-elemző megbeszélést biztosít
- ösztönzi a hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére
- segíti a hallgatót a benyújtandó portfólió elkészítésében
- értékeli a hallgatók munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen), amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki, továbbá a terepgyakorlat során feljegyzéseket készít

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket:

- **FEDŐLAP:** név, tagozat, időpont, gyakorlati hely, gyakorlatvezető neve
- **tartalomjegyzék**
- az intézményi megfigyeléshez készített **cheklistet** (ld. 1. számú melléklet) **kitöltve, jegyzetekkel ellátva rövid összefoglalóval** (maximum 3 oldal) **és fejlesztési javaslatokkal** (maximum 3 oldal)
- az ellátott feladatokról készített **gyakorlati naplót a kontakt és nem-kontakt órákról** (ld. 2. számú melléklet)
- a foglalkozások **tervezetét** (nappalin 5, levelezőn 2 kiválasztott terv a zárótanításon kívül) (mintát ld. a 3. mellékletben)
- a foglalkozásokra a hallgató által készített (pl. felmérő eszközök, vizuális segítségek, adaptált feladatok) **eszközök fotói**
- egy gyermek/felnőtt **gyógypedagógiai szempontú bemutatását** az adatvédelmi szabályok betartásával (ld. 8. számú melléklet)
- heti **önértékelő feljegyzéseket** (pl. mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni)
- **a gyakorlatvezető értékelését;** gyakorlatközi megjegyzéseit, értékelő feljegyzéseit (ld. 4. számú melléklet)
- **külön fedőlappal a zárótanítás/foglalkozás tervezetét és a zárótanítási jegyzőkönyvet** (ld. 5. számú melléklet)

BEADÁS ELŐTT A 6. SZÁMÚ MELLÉKLETBEN LÉVŐ CHEKLIST SEGÍTSÉGÉVEL ELLENŐRIZHETŐ, HOGY A PORTFÓLIÓ MINDEN KÖTELEZŐ ELEMET TARTALMAZ-E!

KLINIKAI HELYSZÍN

kreditérték	Tevékenység	Óraszám nappali (levelező) tagozaton	Választható helyszín
4 kredit	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás diagnosztikus szintéren és/vagy egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon • tájékozódás az intézményi dokumentumok körében • adminisztráció megismerése • szemináriumon való részvétel 	50 óra (15 óra)	Diagnosztikus és fejlesztő tevékenységet végző intézmények az autizmus területén
10 kredit	<ul style="list-style-type: none"> • egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások tervezése, vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában • a direkt pedagógiai diagnosztikai módszerek megismerése és alkalmazása • részvétel a diagnosztikus team munkájában • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (mentortanárral) • egyéb intézményi folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, vizit stb.) • a gyakorlatvezető által kijelölt egyéb feladatok elvégzése 	100 óra (30 óra)	
1 kredit	ZÁRÓTANÍTÁS		

A terepgyakorlat célja

- a felmérés során az aktuális pedagógiai és/vagy diagnosztikus szituációhoz, egyéni sajátosságokhoz való rugalmas igazodás fokozatos elsajátítása, gyakorlása
- a felmérés és tervezés rendszerének, ismereteinek, eszközeinek, eljárásainak tervezett alkalmazása, gyakorlása
- a differenciálás elméleti ismereteinek gyakorlatban való alkalmazása, gyakorlása
- tapasztalatszerzés a diagnosztika, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások megfigyelésében, elemzésében
- az elméletben megszerzett gyógypedagógiai, pszichológiai, pszichodiagnosztikai és pedagógiai diagnosztikai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása és továbbfejlesztése
- az intézményi működés és az adminisztráció megismerése

A terepgyakorlat tartalma

- hospitálás és konzultáció a mentortanárral; felkészülés a felmérésre a gyakorlólhelyen és azon kívül
- az intézményben alkalmazott pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése, használata
- fejlesztést/diagnosztikus munkát segítő technikai eszközök, és az azokhoz kapcsolódó knowhow, módszertani szempontok megismerése

- az intézmény helyi szintű dokumentumainak alapos megismerése
- az adminisztráció eszközeinek megismerése
- hospitálási jegyzőkönyvek/napló készítése
- felmérési/megfigyelési terv készítése a hallgatói munkához a mentortanár támogató és szükséges mértékű segítségével, útmutatásával
- a felmérés/megfigyelés tervezése és kivitelezése során szükség szerinti konzultáció a mentortanárral

Követelmények a terepgyakorlat során

A hallgató

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést és felmérést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni, azokra építeni
- ismeri és megfelelően alkalmazza tevékenysége során az intézményi működés tartalmi szabályozó dokumentumait
- felismeri az adott népesség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és törekszik azoknak megfelelően tervezni, kialakítani oktató-nevelő tevékenységét
- törekszik bővíteni az egyéni sajátosságokhoz igazodó módszertani ismereteit
- képes a differenciálás elveinek, szempontjainak, szintjeinek, formáinak adott fejlesztési/diagnosztikus folyamatban szükséges mértékű tervezésére, alkalmazására
- képes a gyermekek, felnőttek egyéni sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő felmérés tervezésére, kivitelezésére, értékelésére
- tudatosan törekszik a diagnosztikus/fejlesztő tevékenységhez szükséges saját pszichikus funkcióit, képességeit fejleszteni
- törekszik hiányosságai csökkentésére, erősségei kiaknázására
- igyekszik elemző-értékelő tevékenységét megfelelően alkalmazni
- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására.

A gyakorlatvezető feladatai

- segíti a hallgatót az intézmény helyi szintű dokumentumainak megismerésében
- ismerteti, bemutatja pedagógiai tevékenysége során alkalmazott eszközöket, eljárásokat
- iskolai szinten lehetőséget biztosít a gyermekcsoport tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinek megfigyelésére
- szükség szerint segítséget ad (gyógy)pedagógiai szakmai szempontok szerint hospitálási jegyzetek, naplók elkészítéséhez, illetve erre lehetőséget biztosít
- segíti a hallgató önálló óravezetéséhez, egyéb pszichoedukációs munkához szükséges pszichikus funkcióinak, képességeinek fejlesztését
- segíti a hallgatót a tanításhoz, egyéb pszichoedukációs munkához szükséges tudástartalmak hiányosságainak felismerésében
- folyamatos visszacsatolást biztosít a hallgató oktatási-nevelési, egyéb pszichoedukációs tevékenységével kapcsolatban
- segítő szempontú kritikus értékelésével segíti a hallgató fejlődését
- minden, a hallgató által tervezett és vezetett oktatási-nevelési, egyéb pszichoedukációs tevékenységhez kapcsolódóan értékelő-elemző megbeszélést biztosít
- ösztönzi a hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére
- segíti a hallgatót a benyújtandó portfólió elkészítésében
- értékeli a hallgatók munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen), amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki, a terepgyakorlat során feljegyzéseket készít

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket

- **FEDŐLAPJA: név, tagozat, időpont, gyakorlati hely, gyakorlatvezető neve**
- **tartalomjegyzék** oldalszámmal
- az intézményi megfigyeléshez készített **cheklistet** (ld. 1. számú melléklet) **kitöltve, jegyzetekkel ellátva rövid összefoglalóval** (maximum 3 oldal) **és fejlesztési javaslatokkal** (maximum 3 oldal)
- az ellátott feladatokról készített **gyakorlati naplót a kontakt és nem-kontakt órákról** (ld. 2. számú melléklet)
- a foglalkozások/diagnosztikus munka **tervezetét** (nappalin 5, levelezőn 2 kiválasztott terv a zárótanításon kívül) (mintát ld. a 3. számú mellékletben)
- a foglalkozásokra, ülésekre a hallgató által készített (pl. felmérő eszközök, vizuális segítségek, adaptált feladatok) **eszközök fotói**
- egy gyermek/felnőtt **gyógypedagógiai szempontú bemutatását** az adatvédelmi szabályok betartásával (ld. 8. számú melléklet)
- **heti önértékelő feljegyzéseket** (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)
- **a gyakorlatvezető értékelését;** gyakorlatközi megjegyzéseit, értékelő feljegyzéseit (ld. 4. számú melléklet)
- **külön fedőlappal a zárótanítás/foglalkozás tervezetét és a zárótanítás jegyzőkönyvét** (ld. 5. számú melléklet)

BEADÁS ELŐTT A 6. SZÁMÚ MELLÉKLETBEN LÉVŐ CHEKLIST SEGÍTSÉGÉVEL ELLENŐRIZHETŐ, HOGY A PORTFÓLIÓ MINDEN KÖTELEZŐ ELEMET TARTALMAZ-E!

Zárótanítás/zárfoglalkozás

Zárótanításra/zárfoglalkozásra a terepgyakorlat utolsó harmadában kerül sor. Időpontját az intézmény/intézményegység vezetőjével jelölik ki, melyről az egyetem gyakorlattal megbízott kollegája értesítést kap.

A zárótanítást/zárfoglalkozást legalább kéttagú bizottság előtt - elnök és a gyakorlatvezető- kell megtartani.

A zárótanításra/foglalkozásra való felkészítés, vezetés és bírálat

A felkészítést a zárótanítás napján órarendben/foglalkozási tervben/diagnosztikus folyamatban szereplő tárgyból/foglalkozásból/felmérésből, illetve az intézményben tartott fejlesztő, rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásból kell adni.

A felkészítésnél figyelembe kell venni, hogy a zárótanítás/zárfoglalkozás alapvetően a hallgató munkája, tehát elsősorban a felkészüléshez szükséges tájékoztatást kell tartalmaznia.

A zárótanítás tervezetét a hallgatónak önállóan kell elkészíteni. A tervezet tartalmazza a tanítás, diagnosztikus munka folyamatát, illetve a főbb mozzanatok pedagógiai indoklását. A tervezet a zárótanítási/zárfoglalkozási diplomajegy dokumentációja, tehát lehetőleg géppel írva, formailag is gondos kivitelezésben kell elkészíteni, külön fedőlappal ellátva.

A zárótanítás/foglalkozás bírálatát a hallgató meghallgatásával kezdjük, akinek lehetősége van mind a tervezet, mind a tanítás, diagnosztikus munka megvédésére. Ezt követi a gyakorlatvezető óraelemzése, illetve az elnök bírálata.

A tervezet és a zárótanítás/zárfoglalkozás bírálatát a gyakorlatvezető a jegyzőkönyvben rögzíti, majd az elnökkel egyetértésben megállapítja a zárótanítás érdemjegyét.

A jegyzőkönyvet az elnök és a gyakorlatvezető írja alá.

Az autizmus spektrum pedagógiája szakirányon végzettséget szerző gyógypedagógusok kompetenciái

A „Gyógypedagógia” BA fokozatot Autizmus Spektrum Pedagógiája Szakirányon azok a hallgatók kapják, akik bizonyították, hogy ismerik:

- a fogyatékoságügy, illetve a gyógypedagógia egészére vonatkozó általános és átfogó ismereteket,
- a gyógypedagógiához közvetlenül kapcsolódó határtudományok fogyatékos, sérült, akadályozott személyekre vonatkozó ismereteit,
- a gyógypedagógiai nevelés, oktatás, fejlesztés módszertanát, gyakorlati ismereteit, valamint az integrált nevelés ismereteit és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit,
- a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok felismerésének, differenciálásának kritériumait,
- a súlyosabb fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok esetében a további segítség szervezéséhez szükséges tevékenységeket,
- a választott szakiránynak megfelelő célzott nevelési, oktatási, fejlesztési módszereket, a gondozó-segítő eljárásokat, valamint azok alkalmazását.

Autizmus Spektrum Pedagógiája Szakirányon „Gyógypedagógia” BA fokozatot szerzett hallgatók képesek, illetve alkalmasak:

- az autizmussal élő gyermekek, fiatalok és felnőttek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, fejlesztési tervek kidolgozására az egyéni felmérés alapján, valamint állapotának és élethelyzetének javítására irányuló gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós és rehabilitációs feladatok ellátására, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel;
- a gyógypedagógiai folyamat eredményeinek értékelésére;
- az egészségügyi, korai fejlesztési, oktatási, valamint szociális intézményekben a fejlesztő tevékenység területeinek és eszközeinek meghatározására;
- szakmai irányítás mellett az autizmussal, az autizmussal élő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatok elvégzésére.

Mellékletek

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

CHEKLIST AZ INTÉZMÉNYI MEGFIGYELÉSHEZ

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

TEREPGYAKORLATI NAPLÓ KONTAKT ÉS NEM-KONTAKT ÓRÁK

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

FOGLALKOZÁS-TERVEZET MINTA

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

TEREPGYAKORLAT ÉRTÉKELŐLAP

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

ZÁRÓTANÍTÁS - JEGYZŐKÖNYV

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

BEADANDÓK CHEKLISTJE

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

SZABÁLYOK, GYAKORLATI TANÁCSOK

8. SZÁMÚ MELLÉKLET

SZEMPONTOK A PEDAGÓGIAI VÉLEMÉNY ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

1. SZÁMÚ MELLÉKLET - CHEKLIST AZ INTÉZMÉNYI MEGFIGYELÉSHEZ- AUTIZMUS SPEKTRUM PEDAGÓGIÁJA SZAKIRÁNYON

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

A terepgyakorlat teljesítésének feladatai között szerepel, hogy a hallgató hospitáljon, tájékozódjon az intézményi dokumentumokban, adminisztrációban. A feladat során figyelje meg a szempontsorban foglaltakat és értékelje az alábbi módon.

Az értékelés

K	kialakítva	karikázza be, ha a szempont teljes mértékben igaz az Ön által tapasztaltakra
F	fejlesztés alatt/kialakulóban	karikázza be, ha a szempont valamely része (pl. intenzitás, időzítés, egyénre szabottság) nem igaz az Ön által tapasztaltakra
N	nincs	karikázza be, ha a szempontba foglaltak egyáltalán nem igazak, vagy érvényesek az Ön által tapasztaltakra
NM	nem megfigyelhető	karikázza be, ha az adott szempont nem releváns, vagy nem megfigyelhető az Ön által megfigyelt környezetben

Az értékelés szintje

D	dokumentáció alapján	karikázza be, ha a szempontban foglaltak bármely dokumentációban (pl. SZFT, óratervek, felmérések) rögzítve látta , ez alapján értékelte
M	megfigyeléssel	karikázza be, ha a szempontban foglaltakat közvetlenül tett személyes megfigyelése alapján értékelte
E	elmondás alapján	karikázza be, ha a szempontban foglaltakat pedagógus, szülő, vagy diák elmondása alapján értékelte

Megjegyzések

Ebbe a rovatba írhatja be bármely, az adott szemponttal kapcsolatos megjegyzését, illetve ide kerülhetnek az azzal kapcsolatos megjegyzések, hogy miért ítél egy szempontot „fejlesztés alatt állónak/kialakulóban lévőnek”. Ezt a rovatot nem minden szempont mellett kötelező kitölteni.

Példa

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ÁTIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a gyermekek egyénre szabott, vizualizált napirendet használnak	K	F	N	NM	D	M	E	minden gyermeknek van napirendje, de ezek egyformák szimbólumszintjükben, időtartamukban és elhelyezésükben is
--	---	---	---	----	---	---	---	--

Intézmény:								
Kitöltés időpontja:								
Kitöltő neve:								
OKTATÁSI KÖRNYEZET ELMEI	értékelés				értékelési szint			megjegyzés
a gyermekek egyénre szabott, vizualizált napirendet használnak	K	F	N	NM	D	M	E	
a csoportban jól szervezett térstruktúra van: az egyes terek szétválnak feladatok szerint és annak megfelelően berendezettek, a határok világos fizikai jelzéseket tartalmaznak	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek egyénre szabott munkarendet és munkaszervezést használnak tanulásnál (pl. dobozos szervezett feladatok, alaplapok)	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a gyermekek egyénre szabott munkarendet és munkaszervezést használnak szabadidőben (pl. választótábla, algoritmusok)	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek egyéni igényeinek és képességeinek megfelelő idői struktúra van (az idő hossza, az egyes feladatok hosszúsága és az önálló/instruált feladatok szekvenciáinak váltakozása)	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek egyéb egyénre szabott fizikai/vizuális segítségeket használnak (pl. időjelző, színkódolt anyagok, kész-doboz, algoritmusok)	K	F	N	NM	D	M	E	
a fizikai tér a gyermeknek megfelelően módosított az esetleges zavaró ingerek tekintetében (pl. fény, zaj, hangok)	K	F	N	NM	D	M	E	
az osztályterem fizikailag biztonságos	K	F	N	NM	D	M	E	
a környezetre jellemző, hogy el-és berendezése elősegítheti a szociális interakciók és a kommunikáció fejlesztését	K	F	N	NM	D	M	E	
az oktatásban változatos munkaformák jelennek meg differenciáltan (önálló, páros, kiscsoportos, nagycsoportos)	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a tananyagban hangsúlyosan megjelennek szociális tartalmú elemek, mint a játékra nevelés, az utánzás fejlesztése, érzelmek felismerése, interakció kortársakkal, önismeret	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek használnak vizuálisan segített szociális fejlesztő eszközöket, mint a viselkedési szempontok, szociális történetek, én-könyv	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskola helyi tanterve tartalmazza a szociális készségek fejlődésének elősegítését	K	F	N	NM	D	M	E	
biztonságos tanár-diák kapcsolat van, mely aktív, pozitív támogatást nyújt a felnőttekkel való interakcióban	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek használnak vizuálisan segített kommunikációs fejlesztő eszközöket, mint a képi/tárgyas kommunikáció, beszélgetési forgatókönyvek	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskola helyi tanterve tartalmazza a kommunikációs készségek fejlődésének elősegítését	K	F	N	NM	D	M	E	
a tananyagban hangsúlyosan megjelennek kommunikációs tartalmú elemek, mint nyelvi megértés, nyelvhasználat, spontán kommunikáció bátorítása	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a tananyagban hangsúlyosan megjelennek az önállóság fejlesztésének elemei, mint önápolás (pl. öltözködés, fogmosás, mosdás), önálló feladatvégzés és szabadidő eltöltése, házimunkák	K	F	N	NM	D	M	E	
a tananyagban hangsúlyosan megjelennek a kognitív készségek elemei, mint mások és saját szándékok, érzelmek felismerése, problémamegoldás, általánosítás, válogatás, egyeztetés, főfogalom alá rendezés	K	F	N	NM	D	M	E	
az egyéni fejlesztési tervet, a felméréseket, az iskolai dokumentációt a szülő megismeri	K	F	N	NM	D	M	E	
az egyéni fejlesztési tervet a szülővel közösen készíti a pedagógus, megjelennek benne az otthoni célok	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskola tart nyílt napot, amikor a szülő megnézheti, hogy mi történik az iskolában	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskola szervez a családok számára iskolán kívüli programokat (pl. kirándulás, klub)	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

az iskola nyitott arra, hogy kapcsolatot tartson más családtagokkal is (pl. testvérek, nagyszülők)	K	F	N	NM	D	M	E	
rendszeres találkozók vannak a szülőkkel csoportosan (pl. szülői értekezlet, szülőklub)	K	F	N	NM	D	M	E	
rendszeres találkozók, információáramlás van a szülőkkel egyénileg (pl. fogadóóra, üzenő füzet, személyes napló, tanácsadás)	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskolában a gyermekeknek lehetőségük van a kortársakkal való közös tevékenységekben való részvételre beleértve a szociális készségfejlesztő csoportot és a szabadidős tevékenységeket	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekeknek az iskola szervezésében lehetőségük van tipikusan fejlődő kortársakkal való közös tevékenységekben való részvételre beleértve a szociális készségfejlesztő csoportot és a szabadidős tevékenységeket	K	F	N	NM	D	M	E	
a tanításban jellemző, hogy többnyire a felnőttek irányítják a helyzeteket (szisztematikus promptokkal, vagy modellálással), hogy kiváltsák a tanuló megfelelő válaszát	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a tanításban jellemző a promptok megfelelően időzített használata	K	F	N	NM	D	M	E	
a tanításban jellemző a promptok szisztematikus hierarchiájának betartása (nyílt verbálistól a teljes fizikai vezetésig)	K	F	N	NM	D	M	E	
a tanításban a promptokat szisztematikusan és gyorsan elhalványítják	K	F	N	NM	D	M	E	
a tanításban gyakori a viselkedéses technikák tudatos, változatos és megfelelően időzített használata (pl. láncolás, formázás)	K	F	N	NM	D	M	E	
a fejlesztésben épít a gyermekek preferenciáira, erősségeire, érdeklődésére; ez megjelenik a tevékenységekben és eszközökben	K	F	N	NM	D	M	E	
jellemző a természetes jutalmazás	K	F	N	NM	D	M	E	
jellemző a direkt tárgyi/tevékenységekkel való jutalmazás	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

az egyénre szabott programban megjelennek a következő területek (SZFT): kommunikáció, szociális készségek, mozgásfejlesztés, kognitív készségek, adaptív viselkedés	K	F	N	NM	D	M	E	
a tananyagban hangsúlyosan megjelennek az akadémikus készségek fejlesztésének elemei, mint síneket, formák, számolás, írás, olvasás	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek fejlődésének szisztematikus mérése legalább félévente megtörténik	K	F	N	NM	D	M	E	
az összes érintett területen a gyermeket szisztematikus felméri (szociális és kommunikációs készségek, mozgás, akadémikus és önállósági készségek)	K	F	N	NM	D	M	E	
a pszichoedukációs felmérés kidolgozott, formalizált eljárásokkal történik és rögzítik	K	F	N	NM	D	M	E	
a fejlesztés hatásait a pedagógus legalább félévente ellenőrzi	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekeknek minden releváns területet érintő középtávú fejlesztési terve van (féléves, vagy éves célok)	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a gyermekeknek minden releváns területet érintő rövidtávú fejlesztési terve van (napi, vagy heti célok)	K	F	N	NM	D	M	E	
a tervekben a célok időben, tartalmukban reálisak, operacionalizáltak (konkrétak, mérhetőek)	K	F	N	NM	D	M	E	
az egyéni tervezés a gyermekek egyéni szükségletein alapszik (figyelembe véve erősségeit, nehézségeit, szükségleteit)	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek fejlesztési terve egyénre szabott	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek folyamatos, aktív részvétele jellemző egész napon át s az új készségek elsajátításában és gyakorlásában	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekek a véletlenszerűen felmerülő, természetes helyzetekben is gyakorolja a megszerzett készségeit	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermekeknek folyamatosan és intenzíven teremtenek lehetőséget a megszerzett készségeinek általánosítására	K	F	N	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a személyzet folyamatosan vesz részt képzéseken	K	F	N	NM	D	M	E	
rendszeresek a belső továbbképzések, esetmegbeszélések, szakmai értekezletek	K	F	N	NM	D	M	E	
a tananyagban megjelennek nem hagyományos oktatási célok, mint pl. étkezési, alvási nehézségek, szenzoros érzékenység kezelése, vagy toalett-tréning	K	F	N	NM	D	M	E	
az iskolai csoportban intenzív a kortársak közti kommunikáció	K	F	N	NM	D	M	E	
használják a modern technológiát a fejlesztésben (számítógép, tablet, okostelefonok, AAK-s eszközök)	K	F	N	NM	D	M	E	
a gyermek/felnőtt aránya a csoportban (hány fő) tanár: asszisztens: gyermek:	K	F	N	NM	D	M	E	
Jellemzően milyen típusú, illetve heti hány óra autizmus-specifikus fejlesztésben részesülnek a gyermekek? egyénilag	1-2 óra	3-10 óra	10-20 óra	NM	D	M	E	
csoportban	1-2 óra	3-10 óra	10-20 óra	NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

a tanárok végzettsége:	K	F	N	NM	D	M	E	
a csoport asszisztenseinek képzettsége és tapasztalata (években) az autizmus terén:				NM	D	M	E	
a csoport tanárainak képzettsége és tapasztalata (években) az autizmus terén:				NM	D	M	E	

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

2.SZÁMÚ MELLÉKLET

TEREPGYAKORLATI NAPLÓ-LEVELEZŐ TAGOZAT KONTAKTÓRÁK

ÓRA	HELYSZÍN	TEVÉKENYSÉG	MEGJEGYZÉS
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

43			
44			
45			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

TEREPGYAKORLATI NAPLÓ-NAPPALI TAGOZAT KONTAKT ÓRÁK

ÓRA	HELYSZÍN	TEVÉKENYSÉG	MEGJEGYZÉS
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
66.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

67.			
68.			
69.			
70.			
71.			
72.			
73.			
74.			
75.			
76.			
77.			
78.			
79.			
80.			
81.			
82.			
83.			
84.			
85.			
86.			
87.			
88.			
89.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

90.			
91.			
92.			
93.			
94.			
95.			
96.			
97.			
98.			
99.			
100.			
101.			
102.			
103.			
104.			
105.			
106.			
107.			
108.			
109.			
110.			
111.			
112.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

113.			
114.			
115.			
116.			
117.			
118.			
119.			
120.			
121.			
122.			
123.			
124.			
125.			
126.			
127.			
128.			
129.			
130.			
131.			
132.			
133.			
134.			
135.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

136.			
137.			
138.			
139.			
140.			
141.			
142.			
143.			
144.			
145.			
146.			
147.			
148.			
149.			
150.			

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

FOGLALKOZÁS-TERVEZET-MINTA (ETTŐL ELTÉRŐ TERVEZET IS KÉSZÍTHETŐ)

A foglalkozás

ideje: _____

helye: _____

részvevői: _____

témája: _____

formája: _____

módszerei: _____

eszközei: _____

fejlesztés céljai: _____

A foglalkozást vezető személy(ek): _____

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

Tartalmi terv, időkeret (részletezve)

Idő	Tevékenységek	Módszerek, eszközök	Megjegyzések

felhasznált irodalom:

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

A hallgató munkájának rövid szöveges összefoglaló értékelése

A terepgyakorlat minősítése

betűvel: _____ számmal: _____

_____, 20__ . év _____ hó _____ nap

gyakorlatvezető aláírása

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

5. SZÁMÚ MELLÉKLET
ZÁRÓTANÍTÁS - JEGYZŐKÖNYV

1. A hallgató neve: _____
2. Tanítás helye: _____
3. Tanítás időpontja: _____
4. Osztály: _____
5. Tantárgy: _____
6. Tananyag: _____
7. A tanítás írásbeli értékelése: _____

A tanítás minősítése

betűvel: _____ számmal: _____

_____, 2017. év _____ hó _____ nap

A vizgabizottság aláírása

gyakorlatvezető

elnök

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

BEADANDÓK CHEKLISTJE

A cheklist segítségével ellenőrizhető beadás előtt a portfólió

- fedőlap
- tartalomjegyzék oldalszámmal
- cheklistet kitöltve
- jegyzetekkel ellátva
- rövid összefoglalóval
- fejlesztési javaslatokkal
- gyakorlati napló-kontakt
- gyakorlati napló-nemkontakt
- a foglalkozások/diagnosztikus munka tervezete (nappalin 5, levelezőn 2)
- eszközök fotói
- gyógypedagógiai szempontú vélemény (1 darab)
- heti önértékelő feljegyzések
- a gyakorlatvezető gyakorlatközi megjegyzései, záróértékelése
- a zárótanítás/foglalkozás tervezete külön fedőlappal (!)
- a zárótanítás jegyzőkönyve

hallgató neve	cheklist						naplók		tervek, értékelések				zárótanítás			
	fedőlap	tartalomjegyzék oldalszámmal	kitöltve	jegyzetekkel ellátva	rövid összefoglalóval	fejlesztési javaslatokkal	gyakorlati napló-kontakt	gyakorlati napló-nemkontakt	tervezetek	eszközök fotói	heti önértékelő feljegyzések	gyakorlatközi megjegyzések, záróértékelés	gyógypedagógiai szempontú vélemény	fedőlap	a zárótanítás/ foglalkozás tervezete	a zárótanítási jegyzőkönyve

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

7. számú melléklet

Szabályok, gyakorlati tanácsok a terepgyakorlathoz hallgatók számára

A gyakorlaton a hallgatók az ELTE BGGyK-t képviselik, ezért az ottani etikai kódex minden elvét a szakpedagógiai és terepgyakorlaton egyaránt kötelesek betartani.

A hallgató a gyakorlatvezetővel előre felveszi a kapcsolatot, ehhez az oktatók biztosítják a gyakorlatvezetőkhöz elérhetőségét. A hallgatónak a gyakorlatvezetővel megbeszélt időpontban mindig pontosan kell megjelennie, probléma esetén (pl. betegség), a gyakorlatvezetőt értesítenie kell, aki biztosíthat pótlási lehetőséget.

A hallgatók kötelessége a szakmai titoktartás szigorú szabályai szerint eljárni. Azaz, a gyakorlólhelyen megfigyelt és vizsgált gyermekekről, pedagógiai helyzetekről és a gyakorlatvezetőkről, vagy más személyzetről semmilyen információ nem adható tovább, ez alól kivétel csak a kötelező tanulmányi munkájuk, de a szenzitív adatokat (név, felismerhető fénykép, stb...) ekkor is kerülni kell.

A hospitálásokon a hallgató az adott pedagógiai/vizsgálati team tagjaként, kizárólag csendes megfigyelőként van jelen. Jegyzeteket készít, kérdésekre, kommentárookra a team-megbeszélés/a gyakorlatvezetővel folytatott megbeszélés során van lehetősége. Ha az autizmussal élő gyermekek, vagy felnőttek a hospitálás alatt kapcsolatot kezdeményeznek, erre természetesen kedvesen, röviden érdemes reagálni, kérjük, hogy ebben kérjék tanácsát, intelmeit a gyakorlatvezetőnek, helyi pedagógusoknak és asszisztenseknek.

A gyakorlati feladatokat a hallgató kizárólag a gyakorlatvezető jelenlétében, az esetleg szükséges segítséget elfogadva végezheti el. A feladatok megoldása során arra kell törekedni, hogy a helyzetet az autizmussal élő gyermek, vagy felnőtt a lehető legbiztonságosabban és legpozitívabban élje meg, ebből semmilyen hátránya nem származhat.

Az elkészítendő feladatokhoz tartozó dokumentumokat sem üresen, sem kitöltve (pl. felmérőlapok/cheklistek) a hallgató a képzésen kívül engedély nélkül nem használhatja fel.

A gyakorlatokon kényelmes, hétköznapi viseletben (pl. inkább nadrágban, mint szoknyában, lapos cipőben) érdemes megjelenni, váltócipővel érdemes készülni. A szenzoros elterelődés megelőzésére, illetve a biztonságos fizikai környezet „elemeként” érdemes lehet kerülni a feltűnő (csillogó, lógó) kiegészítőket, erős parfümök használatát.

8. számú melléklet

Általános információk

Mióta jár a gyermek a csoportba, mennyi időt tölt ott? Hányadik osztályba jár és/vagy a tanterv melyik osztályfokánál tart? Mi az összbenyomása a gyermekről? Mit tart a legfontosabbnak vele kapcsolatban?

Társas viselkedés

Csoporttársaihoz viszonyítva hogyan, mennyi idő alatt fogadta el, illetve tartja-e a csoport szokásait, szabályait? Elfogadták-e őt csoporttársai? Milyen a társaival, pedagógusaival, idegenekkel való kapcsolata? Hogyan, kivel, milyen formában kezdeményez kapcsolatot? Hogyan, milyen témáról kezdeményez beszélgetést? Hogyan reagál arra, ha hozzá közeledik valaki (idegen - ismerős)? A csoportban van-e barátja (hány? mi köti őket össze?)? Bekapcsolódik-e, bevonható-e csoportos tevékenységbe (milyen típusúakba), esetleg kezdeményez-e közös játékot (ha igen, mit?). Helyesen alkalmazza-e a játék szabályait? Kötetlen helyzetben mivel foglalja el magát, mivel foglalkozik a legszívesebben? Milyen problémák, furcsaságok fordulnak elő viselkedésében?

Beszéd, beszédértés, kommunikáció

Hogyan beszél? Beszédében elfordul-e halandzsza, ismételtetés, személyes névmás-, személyragcsere vagy egyéb furcsaság? Történeteket, olvasmányokat követi-e, lényegüket képes-e önállóan kiemelni? Igényeit, kívánságait milyen formában jelzi? A közös tevékenységekben frontális instrukciókkal irányítható-e?

Értelmi képességek, tájékozódás, érdeklődés

Tájékozódik-e korának megfelelő szinten térben és időben? Érdekl-e őt valamelyik foglalkozás, téma jobban, mint a többi? Ezekben jobban szerepel? Van-e olyan **foglalkozás, amelyiken feltűnően jól, vagy rosszul teljesít?** **Milyen okok játszhatnak szerepet ebben? Milyen területen, formában jellemző leginkább önálló** játéktevékenység? Feladathelyzetet elfogadja-e, milyen körülmények között? Összességében milyennek értékeli a gyermek értelmi képességeit?

Jutalmazhatóság

Mivel jutalmazható leginkább (szociális, tárgyi, egyéb)? Hogyan vehető rá tevékenységváltásra, általa kevésbé kedvelt tevékenységek elvégzésére, kérések teljesítésére?

Érzelmi reakciók

Mi okoz a gyermeknek örömet, bánatot? Bánat, fájdalom esetén igényel-e vigasztalást, mit tesz ilyenkor, hogyan lehet megnyugtítani? Ő maga nyújt-e vigaszt hasonló helyzetben másoknak (pl. hogyan reagál egy kortárs sírására). Mennyire jól érti, illetve alkalmazza a mimikát és a gesztusokat - jól felismerhető-e a gyermek aktuális hangulata? Élményeit elmeséli-e? Számára érdekes játéokra felhívja-e mások figyelmét? Hogyan fogadja a változásokat (személyek, tárgyak, napirend, stb.)? Vannak-e indokolatlannak tűnő érzelmi megnyilvánulásai, megalapozatlan félelmei?

Észlelés

Tapasztalt-e szélsőséges reakciókat egyes hallási, vizuális, tapintási, ízlelési, szaglászó ingerekre?

Mozgás

Milyen színvonalú nagymozgása, finommozgása? Tapasztalt-e furcsaságokat ezen a területen? Vannak-e ismétlődő, sztereotíp mozgásai, ha igen, milyen helyzetben jelentkeznek?

Önkiszolgálás

Étkezés, öltözködés (pl. időjárásnak megfelel-e), WC-használat, stb.